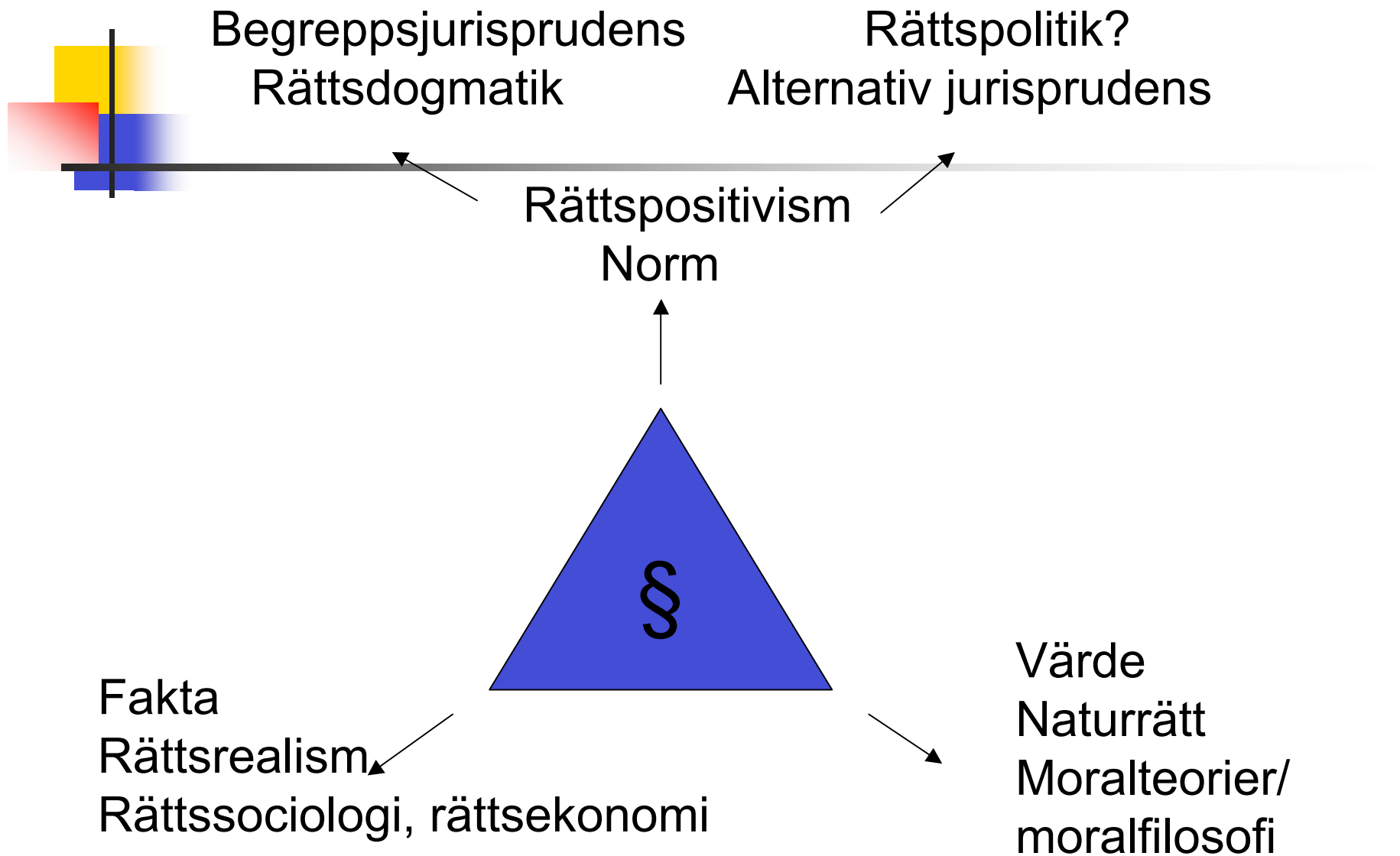

Kritiska rättsteorier

Ex.fac 2006

Eva-Maria Svensson

Viktiga begreppspar

Deskriptiv - normativ

Objektiv - subjektiv

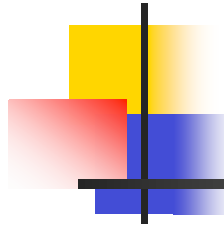
Kritiska rättsteorier

Rätten sätts i ett samhälleligt perspektiv

Rätt = politik

Syftet för rättsvetenskapen är inte att fastställa gällande rätt, utan att synliggöra maktintressen genom

- Ideologikritik utifrån klass, kön, etnicitet
- Legalstrategi, använda rätten för svaga grupper
- Omtolkning/ändring av rättsvetenskap och rätt

Kritik mot

Individens frihet

Likhetsidén

Liberala värden (jfr. rättsstatens värden)

Lätta och svåra fall - fokus på högsta instans

Rättsdogmatiken fasadlegitimering

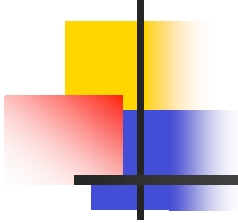

Kvinnorätt

feministiskt perspektiv

Kvinnorätt	Feministiskt perspektiv	
Fokus på kvinnor Rättsoptimism Legalstrategi	Makt i relationen Den manliga normen Rättskritik Kunskapskritik	

Centrala begrepp

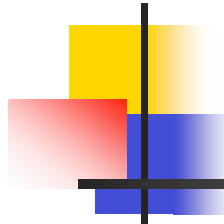
Kön - genus

Privat - offentligt

Utgå från kvinnors faktiska situation - det tredelade
Försörjningssystemet (Dahl)

Den manliga normen

Genusrelation, genusformerande process

Förklaringsmodeller

...till jämställdhet

Vilken förklaringsmodell som används avgör vilka åtgärder som ses som lämpliga.

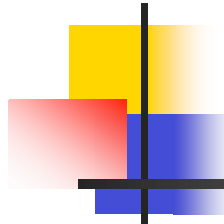
1. Individuell - individens formella möjligheter, ändra attityder och värderingar (individuellt diskrimineringsförbud)
1. Strukturell - individens reella möjligheter, använd rätten som styrmedel för att uppnå jämställdhet (positive tiltak)

Postmodernism

Språket i fokus

Ändringar i rätten

Formell till materiell likestilling

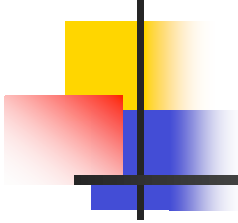
Diskrimineringsförbud (direkt och indirekt)

Positive tiltak

Regler på "nya" områden

Konventioner med betoning av vissa grupper
(kvinnor, barn, ursprungsbefolkningar...)

Ändrad värdebas! Hur påverkar det regler, principer
och argumentation?

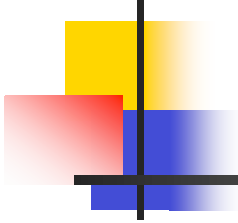

I rättsrealismens spår

Åtskillnad mellan rättsvetenskap och praktisk juss

Rättsvetenskap → rättsdogmatik i en snäv betydelse *eller* samhällskritisk och vetenskapskritisk

Praktisk juss präglas av en pragmatisk hållning
Lojalitet mot lagstiftarens vilja, förarbeten är centrala
Reglerna i centrum

Realismens efterdyningar

En a-teoretisk praktisk juridik

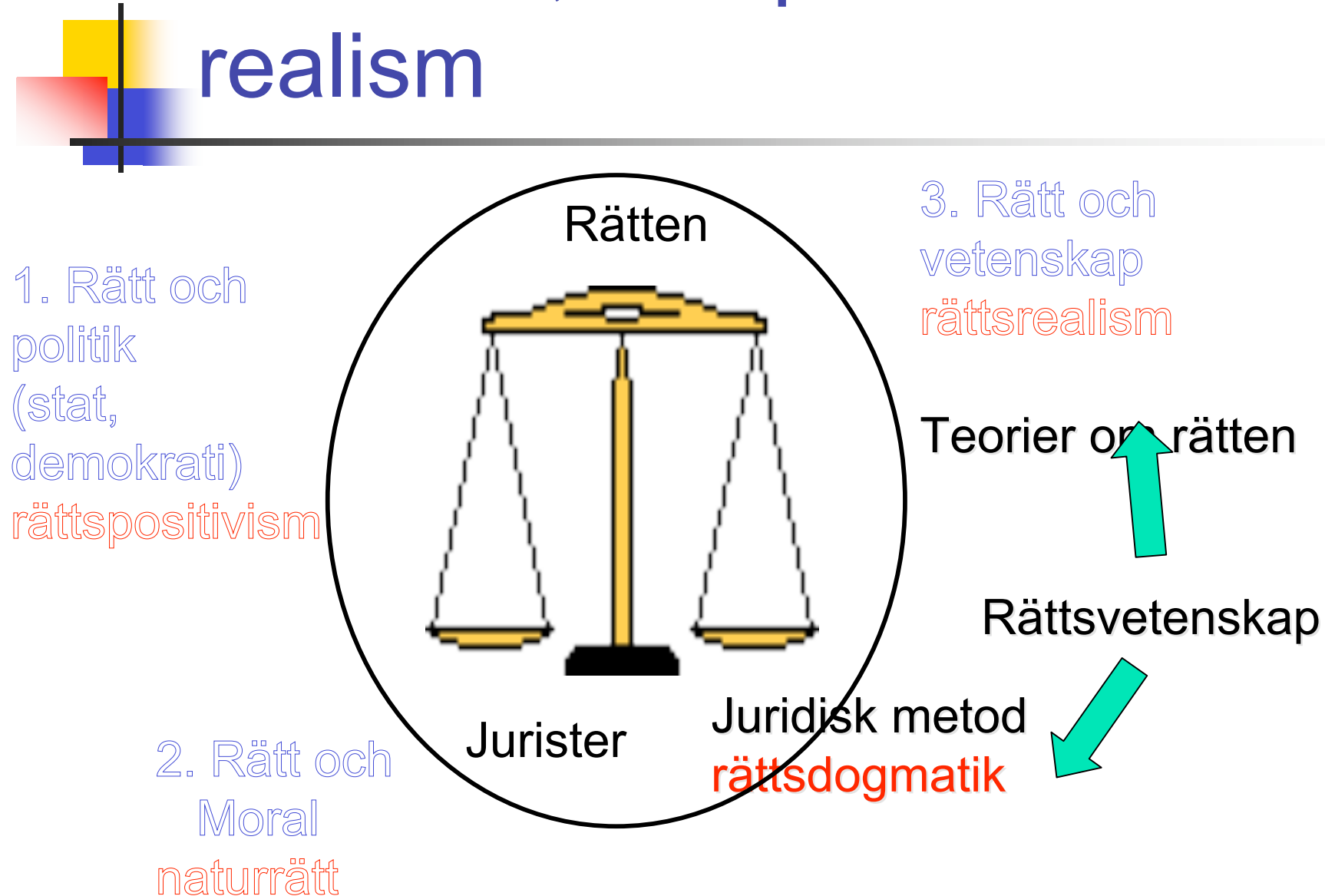
Flykten från rättsdogmatiken (rättssociologi/ekonomi...)

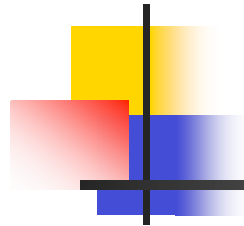
Tillbaka till rättsdogmatiken (alternativ rättsdogmatik...)

Bortom rättsdogmatiken (öppna gränserna, kritisk teori,
Feministisk teori, postmodern teori, ny-normativism...)

En rättsvetenskap som inrymmer mycket?

Naturrätt, rättspositivism och -realism

Rättsvetenskap idag

Praktisk juss

Rättsdogmatik

Rättsteori/filosofi

Rätt &

Vetenskapliga
perspektiv

